

Lepopisje v osnovni šoli s stališča grafologa

✍ Hermina Binder

Ko dobimo v roke stare razglednice ali pisma, nam običajno najprej pade v oči zelo lepa pisava, umetelno zavite črke, natančno potegnjene črte, sorazmerne v višini in širini, lepo postavljene na papir, z lepim razmikom med vrsticami in med besedami. Vidi se, kako se je neka roka trudila pisati lepo in čimbolj pravilno, tako kot so jo učili v času šolanja.

skrbela za lepo pisavo v okviru samostojnega predmeta. Pri tem predmetu so spoznavali številna pravila lepopisja, pravilno držo telesa, pa ne samo telesa, ampak predvsem roke in prstov, pravilnega držanja pisala in postavitve pisala na pisalno površino, učili so jih pravilnega pritiska na papir, tanka črta navzgor, debela navzdol in vsega ostalega potrebnega za lep videz napisanega. Učenci so morali veliko vaditi, pokazati svoje znanje in opraviti izpit iz tega predmeta. Lahko bi rekli, da je šlo za trd trening pisanja, za večino, ki so jo ljudje imeli več ali manj do konca

njihovem osebnem odnosu do pisave. In tako je ostalo do danes. Nekatere učiteljice še vedno dajejo velik poudarek na lepo pisavo in otroke in njihove starše še dolgo opozarjajo na lepopisje, druge pa, kolikor je pisava vsaj za silo berljiva, ne polagajo pozornosti na pisanje, ampak se bolj ukvarjajo z napisano vsebino.

Kot mama lahko iz izkušenj potrdim, da drži zapisano tudi v praksi in da je otrokov odnos do lepe pisave zelo odvisen od odnosa staršev do tega vprašanja in vztrajnosti in zahtevnosti učitelja. Dokler so učenci na razredni stopnji in imajo samo enega učitelja, ta lažje zasleduje njihovo lepopisje in napredek ali nazadovanje na tem področju. Na predmetni stopnji pa zaradi različnih učiteljev ta koncept odpade in je dejansko pisava popolnoma v rokah učenca. Kakšna pripomba o 'grdopisju' pade samo v primeru, da učitelj res ne more prebrati, kaj je učenec napisal pri kontrolnih nalogah. Včasih dobi učenec celo slabo oceno zaradi tega, ker učiteljica ni mogla razvozlati napisanih 'hieroglifov'.

Kaj lahko o tem rečemo grafologi? Grafologi pri analizi pisave merimo in ocenjujemo odstopanje od šolske, naučene pisave v času šolanja. Z odstopanjem od naučene pisave povezujemo dejstvo, da smo si dovolili odstopiti od naučenega, da smo si dovolili izraziti naše osebne značilnosti, da smo si na neki način dovolili izstopiti iz zunanje diktiranega obnašanja staršev in učiteljev.

V grafologiji je odstopanje od šolske pisave običajno vrednoteno pozitivno, vendar vedno v okviru nadgradnje šolske pisave. To pomeni, da je šolska pisava temelj, na katerem se gradi nadaljnja struktura pisave. Brez dobro

Foto: Matej Hozjan

Praviloma gre tu za pisce, ki so obiskovali osnovno šolo pred letom 1959. Zakaj ravno pred tem letom? Leta 1959 je bilo ukinjeno lepopisje kot samostojen predmet v osnovni šoli. Do takrat je šola načrtno

življenja. Pisanje torej ni bilo kar tako, ampak je bilo tako pomembno, kot na primer matematika ali fizika.

Po ukinitvi lepopisja je bila lepa pisava bolj ali manj prepuščena učiteljem in njihovi osebni zavzetosti in

Foto: Marelj Hozjan

naučene šolske pisave težko prepoznamo pozitivno nadgradnjo pisave in s tem povezanih človekovih lastnosti, kot so vztrajnost, koncentracija, samoiniciativnost, pozitivno ravnanje s čustvi, sprejemanje drugih, sprejemanje kritike, potrpežljivost, temperamentnost, iskrenost, lojalnost, samokontrola, organizacijske sposobnosti in še marsikaj drugega.

Sama kot grafolog zagovarjam lepopisje in se strinjam z učiteljem, ki zahteva pravilno, šolsko pisavo nekje do 4. ali 5. razreda osnovne šole. Do takrat se utrdijo osnove pisanja, pridobijo se grafomotorične sposobnosti in otrok dovolj obvlada osnove lepopisja, lahko bi rekli ponotranji pravilno pisavo po šolskih pravilih.

Otroci v tem obdobju potrebujejo zunanje okvire lepopisja, na nek način potrebujejo močno zunanje vodenje in motivacijo, da lahko uspešno pridobijo večšino, ki je zahtevna glede na njihovo stopnjo grafomotorične sposobnosti. Vsekakor pisanje ni lahka stvar, zahteva usklajeno delovanje mišic, koordinacijo telesa in uma, da lahko roka oblikuje črte tako, da pridejo v črke. Za otroke to ni enostavno delo in raje bi se mu izognili, če bi se le dalo. Zato je na tej stopnji potreben učitelj z visokimi zahtevami glede lepopisja. Potrebna pa je tudi podpora staršev. Nekako tako kot je potrebne veliko vaje, da se otrok nauči igranja kateregakoli inštrumenta, čisto nič drugače.

Otroku preko točno določenega lepopisja določimo zunanji red, ki pomaga otroku pri oblikovanju notranjega reda. Organizacija, red in disciplina sta pomembna za zgodnji otrokov razvoj zato, da utrdita njegove temelje, njegovo osnovo, na kateri lahko potem brez večjih težav nadgrajuje

svojo individualno osebnost, izraža svojo edinstvenost in se spreminja v skladu z okoljem, v katerem deluje in s pridobljenimi izkušnjami. Na neki način preko pisave izgrajujemo njegove značajske lastnosti in je torej s tega vidika lepopisje zelo pomembno v tem obdobju.

Nekako od 6. razreda dalje pa je mladostnik že toliko zrel, da lahko začne razvijati svoj slog pisanja in je lepopisje opravilo svojo nalogo. Mladostnik potem razvije slog, po katerem je prepoznaven in ki ga z leti spreminja, plemeniti in nadgrajuje prav tako, kot se z leti gradi in spreminja naš značaj in naš karakter.

Foto: amv/IR

V grafologiji velja pravilo, da se naša pisava spreminja nekako vsakih 7 let, tako kot naj bi se tudi mi značajsko spreminjali nekako v takšnem obdobju. Pri mladostnikih to pravilo seveda ne velja, saj se njihova pisava razvija zelo hitro, praktično je lahko čisto drugačna znotraj parih mesecev in ne let.

Otroci tako v zadnji šolski triadi razvijejo svojo pisavo, pisava sošolke ali sošolca ni enaka njegovi in to se zdi otrokom imenitno, saj v tem obdobju želijo odstopati od drugih, želijo pokazati, kdo so, in pisava je ena izmed možnosti. Tako lahko grafologi v zadnjem letu devetletke tudi že pridemo do kakovostnih vzorcev pisave, primernih za opravljanje analiz, vezanih na njihovo poklicno pot.

To pa je že tema, ki predstavlja velik izziv za vse udeležence v šolskih procesih, še posebno pa za mladostnike, ki običajno ne vedo, kaj bi želeli poklicno početi v življenju, kaj je njihova poklicanost. To je toliko

zahtevnejše vprašanje, ker se mladostniki še ne poznajo, ne vedo, kdo so, kaj so njihove prednosti in kaj slabosti, kaj so njihovi talenti, ki jih velja razvijati in nadgrajevati. Tu smo grafologi tako mladostnikom kot tudi staršem lahko v veliko pomoč in zadovoljstvo. ■